

Eru klárar at hjálpa

Morid Jacobsen og Randi
Johannesen úr Ráðgevingini
fyri føroyingar í Danmark,
hava fastar dagar á
Sjúklingahotellinum

– Tað er ikki vist, at tað almenna hjálpir børnum í eini støðu, har eitt foreldur verður sjúkt, tí tað er ikki vist, at tey avvarðandi yvirhøvur koma í samband við tað almenna, sigur Randi Johannesen, ið starvast í Ráðgevingin fyri føroyingar í Danmark.

HALLUR AV RANA

Tað kann vera ørkymlandi fyri sjálvstærstastu familjurnar, tá ein sjúka bráðliga rakar onkran av teirra nærmastu og tilveran verður kollvelt frá einum degi til annan.

Sjúkan verður bráðliga tað, ið fyllur mest í lívinum, meðan ein ørgrynni av viðurskiftum skulu fáast upp á pláss. Tað er mangan tá, at vælferðarsamfelagið vísir sína styrki og hjálpir tá harðast leikar á.

Men tað er ikki altíð, at skipanin virkar eins væl. Sum lesast kann aðrastaðni í blaðnum, so er tað nevnliga ein trupulleiki, at børn mangan verða gloymd, tá foreldur ella systkin verða sjúk.

Tað er ein staðfesting, ið tey hjá Ráðgevingini fyri føroyingar í Danmark, kunnu nikka játtandi til. Randi Johannesen, sosialráðgevi, sigur, at tað nevnliga slett ikki er vist, at familjur fáa samband við tey røttu fólkin, tá tey koma til Danmark í sjúkrahúsindur.

– Tað er ikki vist, at tað almenna hjálpir í eini støðu, har eitt foreldur verður sjúkt, tí tað er ikki vist, at tey avvarðandi yvirhøvur koma í

samband við tað almenna, sigur Randi Johannesen.

Vilja hjálpa

Ráðgevingin fyri føroyingar í Danmark er ein sjálsogvarstovnur, og er hvørki partur av føroyska Heilsu- ella Almennaráðnum. Tó so, so eru tey fús at hjálpa, tá føroyskar familjur koma til Danmark í sjúkrahúsindur, og hava eitt ynski um at skipa eitt alment tilboð til føroyskar familjur.

– Vit eru á sjúklingahotellinum eina ferð um vikuna, og royna hjálpa gjøgnum samrøður. Tað hevði verið gott, um tað varð skipað soleiðis, at allar familjur fingi møguleikan at koma til ein samrøðu, sigur Randi Johannesen, ið tó ásannar, at nøkur foreldur halda seg aftur at tosa við tey.

– Vit hava tann trupulleikan, at fólk, ið ikki hava verið í skipanini áður, standa spyrjandi um hvat tey skulu tosa við ein sosialráðgeva um, tí tey vita ikki, at man kann tosa við okkum um umstøðurnar hjá børnunum. Vit hava eina vitan innan alt økið og lóggávuna í Føroyum og Danmark. So vit kunnu veita eina heildarráðgeving til støðuna hjá tí einstøku familjuni,

sigur Randi Johannesen.

Ein avbjóðing hjá føroyskum familjum, ið noyðast til Danmark í samband við sjúkrahúsindur er, at tey hoyra undir føroysku skipanina, tá tey eru í Danmark. Tí er tað eingin dansk skipan, ið traðkar til, tá tey koma til Danmark. Men har tað almenna sleppir endanum, eru tey í Ráðgevingini klár at hjálpa.

– Um børnini vera í Danmark undir sjúkrahúsinum, so kunnu vit hjálpa við eini røð av viðurskiftum, so sum at søkja Keypmannahavn kommuna um undantak fyri at fáa barnagarðspláss, sjálvstærstastu um man ikki er fluttur, og at veita foreldrunum røttu sambondini fyri at fáa børnini inn í skúlar, frítíðarskúlar og annað.

Manglandi ferðastuðul til børnini

Tað eru eisini fleiri foreldur, ið meta tað vera best fyri børnini, at tey vera verandi í heimliga umhvørvinum, og koma síðan til Danmark á vitjan í ferium. Hetta kann tó skjótt gerast ein fíggjarlig byrða hjá familjuni, tí fáir stuðulsmøguleikar eru fyri familjum í slíkum stöðum.

– Um børnini mugu ferðast

millum londini fyri at halda sambandi við líka, so gerst talan skjótt um eina stóra útreiðslu í ferðaseðlum. Um tað er eitt systkin, sum er sjúkt, so eru betri møguleikar at fáa stuðul, men tá tað er eitt foreldur, so má familjan undir eina neyva meting hjá Almannaeverkinum, har fíggjarstøðan verður gjøgnumgingin, áðrenn tey kunnu fáa almennan stuðul til ferðaseðlar til børnini, greiðir Randi Johannesen frá.

Randi Johannesen vísir víðari á, at tað er í fleiri fornum, at foreldur ikki fáa hendan stuðulin, og tí gerst sjúkrahúsindur skjótt gerast rímliga dýr, um foreldrini ynskja at síggja børnini.

– Hetta er ein fíggjarlig byrða fyri tær familjur, ið hava eina longri sjúkrahúsinu. So tað er tørvur á, at tað almenna skipar so fyri, at onkur stuðul er til børnini, sigur Randi Johannesen.

Sjóneyka sett á trupulleikan

Í Danmark hevur danska Heilsustýrið seinastu tíðina varpað ljós á støðuna, tá børn eru avvarðandi og eru fleiri kanningar innan evnið gjørdar síðstu árin. Hóast ongin

lóggáva er á økinum enn, so hevur Heilsustýrið gjørt vegleiðandi leiðreglur fyri starvsfólk í sjúkrahúsverkinum at hava í huga, tá tey tosa við foreldur. Sostatt verða foreldur spurð um hvussu børnini hava tað, og um teimum tørva hjálpa.

Fyrstu stigini eru sostatt tiki til, at fáa fleiri skipað tilboð til børn, tá tey gerast avvarðandi, upplýsir Randi Johannesen, men vísir á, at støðan hjá føroyskum familjum er nógv øðrvísi enn tann hjá danskum familjum.

– Tað sum er serligt við tí føroysku stöðuni er, at familjur oftani verða skildar sundur, tí foreldur og børn eru í hvør sínum landi. Í Ráðgevingini royna vit at seta sjóneyka á børnini og hjálpa foreldrunum at hjálpa børnunum. Tað kann gerast við at tosa við foreldrini, um hvussu tey skipa seg sum familja og hvat tey mugu hava í huga, tá tey hava børn í slíkum umstøðum, greiðir Randi Johannesen frá.